

2. számú melléklet a 19/2025. (X.17.) VMB Határozathoz

PRÓBAVONATOK

nemzeti szabály

Dokumentum száma: VME-02-05-NS-2025/1-v.1.0

VMB NBSZ MUNKACSOPORT

OPE albizottságból

Dr. Lakatos András elnök

Bertalan Zsolt tag

Dukáné Kovács Anna tag

Egyed Ferenc tag

SSC&RISK albizottságból

Dávid Béla elnök

Derdák Péter tag

Kiss Gábor szakértő

Imri János szakértő

VERZIÓKÖVETÉS

Kiadott verziók			
VERZIÓ	DÁTUM	VÁLTOZTATÁS	VMB HAT.SZÁM
v1.0	2025.07.30.		19/2025. (X.17.)

TARTALOMJEGYZÉK

VMB NBSZ Munkacsoport	2
Verziókövetés.....	3
I. Bevezetés	5
II. Általános rendelkezések.....	5
1. A Nemzeti szabály célja.....	5
2. A Nemzeti szabály hatálya.....	5
2.1 Személyi hatálya	5
2.2 Tárgyi és területi hatály.....	5
3. Alapvető rendelkezések.....	5
4. Értelmező rendelkezések.....	6
4.1 Fogalom meghatározások	6
5. Jogszabályi környezet	6
5.1 Európai Unió szabályozás	6
6. Próbavonatok közlekedtetésével kapcsolatos nemzeti szabályozás.....	7
6.1 Általános előírások.....	7
6.2 Végrehajtásra vonatkozó előírások	7
III. Záró rendelkezések.....	9
1. Hatálybalépés	9
2. Felülvizsgálat	9
3. Átmenti rendelkezések	9
.....	9

I. BEVEZETÉS

A vasúti közlekedésről szóló [2005. évi CLXXXIII. törvény] 30. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a Vasúti Műszaki Bizottságról, a vasúti műszaki előírások és a szakmai állásfoglalások kidolgozására és kiadására vonatkozó szabályokról szóló [1/2021. ITM rendeletben] foglaltakra tekintettel és a 2016/798 irányelv alapján a Vasúti Műszaki Bizottság a következő nemzeti szabályt alkotta meg: Próbavonatok

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A NEMZETI SZABÁLY CÉLJA

Jelen Vasúti Műszaki Előírás (VME) célja, hogy meghatározza az OPE TSI nyitott kérdéseivel kapcsolatos nemzeti keretszabályokat a próbavonatok közlekedtetésével kapcsolatban.

2. A NEMZETI SZABÁLY HATÁLYA

2.1 SZEMÉLYI HATÁLYA

Jelen nemzeti szabály személyi hatálya az országos vasúti pályahálózat-működtetőkre (a továbbiakban: pályahálózat-működtető) és hálózat hozzáféréssel rendelkező vállalkozó vasúti társaságokra terjed ki.

2.2 TÁRGYI ÉS TERÜLETI HATÁLY

Jelen nemzeti szabály tárgyi és területi hatálya kiterjed valamennyi országos jelentőségű vasútvonalra és ezen pályahálózatokon a vasúti forgalmi szolgálat ellátására és a forgalomirányítási tevékenységre, valamint az azzal összefüggő jogokra és kötelezettségekre.

3. ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

- (1) E nemzeti szabály meghatározza a próbavonatok közlekedtetésének engedélyeztetésére, előkészítésére és lebonyolítására vonatkozó előírásokat, amelyek figyelembevételével a pályahálózat-működtetők kötelesek a részletes előírásokat tartalmazó közös, egységes hálózati forgalmi utasítást (a továbbiakban: forgalmi utasítás) készíteni.
- (2) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 30/A.§ (2) bekezdése alapján a vasúti forgalom lebonyolítását a próbavonatok közlekedtetésével kapcsolatban a pályahálózat-működtető forgalmi utasításban állapítja meg.

- (3) A pályahálózat-működtetőnek új forgalmi utasítás, összeállítása vagy a Hatóság által jóváhagyott forgalmi utasítás, módosítása esetén, ha az a vasúti közlekedés biztonságát érinti, kockázatértékelést kell készíteni. A Hatóságnak jóváhagyásra megküldött új vagy módosított forgalmi utasításhoz, jelzési utasításhoz csatolni kell a kockázatértékelési eljárás során keletkezett dokumentumokat.

4. ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

4.1 FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

Jelen nemzeti szabály alkalmazásában az alábbi fogalom-meghatározásokat kell figyelembe venni.

1. Próbavonat: A vasúti járművek üzembe helyezése, engedélyezése, bejáratása, beszabályozása, üzemi vizsgálata, javítás utáni átadása-átvétele vagy a vasúti járművek, valamint a vasúti pálya és berendezései kölcsönhatásának vizsgálata és mérése céljából forgalomba helyezett vonat. Lehet egyszerű vagy különleges próbavonat.
2. Egyszerű próbavonat:
 - a) az előírt sebesség nem nagyobb a továbbított járművekre, valamint a pályára engedélyezett legnagyobb sebességnél,
 - b) különleges előírások nincsenek.
3. Különleges próbavonat:
 - a) a menetrendben előírt sebesség nagyobb, mint a járműre vagy pályára engedélyezett sebesség és/vagy
 - b) általános szabályozási feltételektől eltérő külön engedélyezési feltételek alapján közlekedik.

5. JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

5.1 EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁS

- Az Európai Unió vasúti rendszerének forgalomüzemeltetés és -irányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról és a 2012/757/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2019/773 végrehajtási rendelete (2019. május 16.)
- Az (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról (2016. május 11.)

- Az (EU) 2019/773 végrehajtási rendeletnek a vonatok végét jelző zárjelzőket érintő különleges esetek fokozatos kivonása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/2238 végrehajtási rendelete (2021. december 15.)
- A Bizottság (EU) 2023/1693 végrehajtási rendelete (2023. augusztus 10.) az Európai Unió vasúti rendszerének forgalomüzemeltetés és -irányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról szóló (EU) 2019/773 végrehajtási rendelete módosításáról

6. PRÓBAVONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉVEL KAPCSOLATOS NEMZETI SZABÁLYOZÁS

6.1 ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

A próbavonatot műszaki vezetővel kell közlekedtetni, hiányában nem közlekedhet.

A pályahálózat-működtetőnek forgalmi utasításban kell meghatározni a próbavonatok:

- a) közlekedése esetén a pályahálózat működtető szakági kísérő kirendelésének szükségességét és feladatát,
- b) járműveinek műszaki állapotára vonatkozó előírásokat, hiba észlelése esetén a vonatkozó eljárásrendet,
- c) közlekedése során a műszaki vezető személyével támasztott követelményeket, hatáskörét és feladatát,
- d) közlekedéséhez szükséges biztonságos végrehajtási előírásokat,
- e) közlekedésének rendeltetését, minősítését,
- f) közlekedésével kapcsolatos előírásokat,
- g) közlekedtetésének igénylését, előkészítését,
- h) utazó, nem a pályahálózat működtető létszámába tartozó dolgozók általános munkavédelmi, balesetelhárítási oktatásának előírását,
- i) vezetőfülkéjében tartózkodó személyek számát és szükség esetén a korlátozások módját.

6.2 VÉGREHAJTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Különleges próbavonat közlekedésekor figyelembe kell venni:

- j) a vonat közlekedéséről az állomási és pályaszemélyzetet részletesen és idejében értesíteni kell,
- k) a vonat menetrendjét és a közlekedésre vonatkozó részletes rendelkezéseket az

érdekeltekkel a különleges próba közlekedését megelőző 15 órával korábban kell megküldeni. Ha a vonat sebessége szükségessé teszi közölni kell a menetidőket az állomástól a teljes sorompóval felszerelt vagy a jelzőőrökkel fedezett útátjárókig is.

- l)* a vonat részére — ha szükséges — a műszaki vezető köteles megállapítani a sebességnek megfelelő fékutat, amit az érdekeltekkel közölni kell,
- m)* a vonatnak az átmenő fővágányra történő érkezése előtt legalább 5 perccel meg kell szüntetni a vágányutat érintő vagy veszélyeztető tolatásokat,
- n)* ha a pályasebességnél nagyobb sebességgel közlekedő vonatot a bejárati jelző előtt meg kell állítani, akkor a vonatot — ha lehetséges — már a bejárati jelző előtt levő térközjelzővel fel kell tartóztatni, és intézkedni kell, hogy onnan csak a bejárati jelző továbbhaladást engedélyező állásba történő állítása után induljon el,
- o)* ha a vonatot rendkívüli ok miatt kitűzött Megállj jelzővel vagy kézijelzéssel kell megállítani, akkor a jelzést a vonat részére megállapított fékúttávolságtól számított 200 m-rel megnövelt távolságban kell adni,
- p)* lekasztásos fékútmérés esetén, valamint pályasebességnél nagyobb sebességgel közlekedő próbavonat esetén az önműködő útsorompókat a kijárat vágányút beállítása előtt kézi kezeléssel le kell zárni, vagy zárni. Az útsorompókat felnyitni csak akkor szabad, ha egyértelműen meg lehet győződni arról, hogy a különleges próbavonat minden járműve az útátjárót meghaladta,
- q)* teljes sorompókat a várható érkezési idő előtt legalább 5 perccel kell lezárni, a jelzőőr 5 perccel a várható érkezési idő előtt köteles a helyét elfoglalni és a közúti közlekedést leállítani,
- r)* térközi közlekedésre berendezett pályán állomástávolságban kell közlekedtetni.

A próbavonat közlekedése esetén attól a szabálytól, hogy a vonat mozdonya elöl legyen, a pályahálózat működtetőjének engedélye nélkül el lehet térni:

Amennyiben a pályahálózat működtető a vasúti pálya vagy a villamos felsővezetéki berendezés bizonyos műszaki jellemzőinek, ezek környezettel kapcsolatos kölcsönhatásainak mérése vagy meghatározása céljából a próbavonatba sorozva mérőkocsit közlekedtet akkor a közlekedés szabályozásáról külön végrehajtási utasítást köteles készíteni.

III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. HATÁLYBALÉPÉS

Jelen nemzeti szabály az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA) egyetértését követően a Hatóság által kerül kiadmányozásra.

Rendelkezéseit a kiadmányozást követő naptól kell alkalmazni.

2. FELÜLVIZSGÁLAT

Az Európai Unió vasúti rendszerének forgalomüzemeltetés és -irányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírások módosításának függvényében.

3. ÁTMENTI RENDELKEZÉSEK

-